

1981

Taimenen smoltti- ja kutuppyyntikokeilu Ivalojoen vesistössä

Taimenen smolttipyynti suoritettiin rysillä kevättulvan laskeuttua 16.6 - 22.7 välisenä aikana. Pyyntipaikat ja kalastusajat olivat seuraavat:

<u>Pyyntialue</u>	<u>Pyyntiaika</u>
Sotajoki, 300 m Kutturin maantiesillan alapuolella	16.6 - 17.7
Taimenjoki, jokisuulta 150 m ylöspäin	16.6 - 22.7

Pyynnissä käytettiin smolttirysiä, joilla suljettiin jokiuoma kokonaan laskeutuvilta kaloilta. Rysien pyyntisyvyys oli 1,5 m, vanteen halkaisija 90 - 120 cm, perän silmäharvuus 10 mm ja aitaverkkojen silmäharvuus 25 mm. Rysäpyynnin tulokset on esitetty taulukossa 1. ja 2. Taimenen vaelluspoikasten rysäpyyntiä vaikeuttivat poikkeukselliset kesätulvat. Tulvan ja pyydysten roskaantumisen takia tuli pyyntikatkoja useaan otteeseen. Ivalojoen pääuomassa rysäpyyntiä ja sähkökalastusta ei voitu kokeilla jatkuvan kesätulvan takia.

Taulukko 1. Saalis Taimenjoen smolttirysästä ja veden lämpötila 17.6 - 22.7.1981

Päivä- määrä	Koenta- aika	S a a l i s (kpl)			Veden lämpö- tila C°	Veden lämpö- tila Ivalo- joessa C°
		Taimen	Harjus	Muut		
17.6	11.00	6	1		6,2	6,6
18.6	11.00	1			4,7	6,1
tulva						
23.6	9.30	6	1		8,5	9,5
24.6	10.30	11	3		11,1	11,2
25.6	17.00	22			13,2	13,4
26.6	15.00	14	2		8,5	10,5
27.6	15.30	19	4		7,5	9,0
tulva						
14.7	11.30	7	2	2	11,1	12,4
15.7	9.30	2	1	1	11,0	12,0
16.7	12.30	11	1	1	11,5	12,1
17.7	9.00	3		2	10,5	12,3
18.7	10.00				10,0	13,4
19.7	10.00	6			12,5	12,7
20.7	14.30	1			12,3	12,3
21.7	16.30	4			13,6	-
22.7	14.00	3			13,8	14,1

116

15

6

Taulukko 2. Saalis Sotajoen smolttirysästä ja veden lämpötila
17.6 - 17.7.1981

Päivä- määrä	Koenta- aika	S a a l i s (kpl)			Veden lämpötila C°
		Taimen	Harjus	Muut	
17.6	15.00				6,8
18.6	14.00	5	1		5,0
23.6	13.30	5	1		10,8
24.6	13.00	6			12,0
25.6	12.30	9			13,5
26.6	13.00				9,5
27.6	11.30	11	3		6,7
28.6	12.00				9,1
14.7	21.30	2	8		12,1
15.7	18.30				12,0
16.7	16.15				11,9
17.7	13.30				9,5
		38	13		

Taimenen vaelluspoikasten laskeutumista jokialueilta Inarijärven tapahtuu ilmeisesti pitkin kesää. Tutkituissa Ivalojoen sivujoissa poikasten alasvaellus tapahtui pääosaltaan kesäkuun viimeisellä viikolla (23 - 27.6), jolloin veden lämpötila ylitti ensimmäisen kerran 10 C°.

Rysäpöyryneillä saatuja järvitaimenen poikasia siirrettiin Sarmijärven kalanviljelylaitokselle emokalankasvatusta varten noin 100 kpl. Lisäksi siirrettiin Ivalojoesta Kutturin kohdalla mato-ongella saatuja poikasia noin 40 kpl. Loput pyydystetyistä poikasista päästettiin takaisin vesistöön eikä niitä merkitty poikasten vähäisen määrän takia.

Taimenen kutupöyryntikokeilu suoritettiin 18 - 28.8 välisenä aikana Ivalojoella Kutturin kylän kohdalla välillä Hirvisuvanto - Porttiniva. Pyydyksinä käytettiin Inarin kalanviljelylaitoksen kosteverkkoja, joita laitos käyttää Juutuan taimenen mädinhankintapöyryntissä. Verkkojen pyyntisyvyys vaihteli 1,8 - 3 m, niiden pituus oli 10 m ja silmäharvuus 70 mm. Lisänä käytettiin kahta normaalipituista (30 m) verkkoa, jotka olivat silmäharvuudeltaan 65 mm. Verkkojen pyyntiaika ja saatu saalis on esitetty taulukossa 3. Verkko-pöyryntin ohella suljettiin Taimenjoki suustaan nousukalalta smolttirysillä 20 - 28.8 väliseksi ajaksi. Rysäpöyryntin tulos on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 3. Pyyntiaika, verkkojen määrä sekä saatu saalis taimenen kutupyyntikokeilussa Ivalojoella 18 - 28.8.1981

Päivä- määrä	Pyynti- aika h.	Verkkoja (kpl)		Saalis (kpl)	
		Koste- verkko	Muu verkko	Taimen	Muut
18.8	6	8	2		
19.8	6	5			
20.8	8	6			
21.8	8	5	1		
22.8	7	7	2		1
23.8	9	7	2		2
24.8	8	12	2		
25.8	9	14	2		
26.8	7	14	2		2
27.8	8	14			
28.8	10	12			
					5

Taulukko 4. Veden lämpötila ja saatu saalis Taimenjoesta rysäpyynnissä 21 - 28.8.1981

Päivä- määrä	Koenta- aika	Veden lämpö- tila C°	Saalis (kpl)		
			Taimen	Harjus	Muut
21.8	11.30	10,8		1	
22.8	22.30	9,2			
23.8	19.30	9,6			
24.8	18.00	9,0			
25.8	11.30	8,8			
26.8	9.30	8,5		2	
27.8	11.30	8,1			
28.8	10.20	7,9		1	3
			4		3

Pyynneillä ei saatu yhtään kudulle nousevaa taimenta, vaikka elokuun loppupuolen pitäisi paikallisten asukkaiden mukaan olla taimenen kutunousun aikaa Kutturin kylän kohdalla. Tämä osoittaa, että Ivalojokeen kudulle nousevien Inarin järvitaimenten määrä on nykyään hyvin vähäinen. Pyynnin huonoon tulokseen saattoi vaikuttaa myös poikkeuksellisen runsassateinen kesä. Taimen pääsi nousemaan kesätulvien ansiosta latvavesille eikä sen tarvinnut pysähtyä kostepaikkoihin. Paikallisten olosuhteiden tuntijana koekalastuksiin osallistui Kutturasta kotoisin oleva kalatalousoppilaitoksen opiskelija.